

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет інженерно-педагогічної освіти
Кафедра професійної освіти та технологій за профілями

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
завідувач кафедри
О. С. Мельник
« 25 » _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 04 МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 015.39 Професійна освіта. Цифрові технології
Освітня програма: Професійна освіта (Комп'ютерні технології)

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма «Методологія наукового дослідження» для здобувачів вищої освіти
(*назва навчальної дисципліни*)
Спеціальність 015.39 Професійна освіта. Цифрові технології (денної та зачної
форми навчання).

Розробник: _____ д.пед.н., проф. Анатолій ГРИТЧЕНКО
(*вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання*)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри професійної освіти та технологій за
профілями

Протокол № 1 від «25» серпня 2023 року

Завідувач кафедри професійної освіти та технологій за профілями _____

_____ (підпис) (Олексій МЕЛЬНИК)
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії
факультету інженерно-педагогічної освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії факультету інженерно-педагогічної освіти

(підпис) _____ (Леся КРАВЧЕНКО)
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Пролонговано:

На 20 ____ /20 ____ н. р. _____ (_____) « ____ » 20 ____ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20 ____ /20 ____ н. р. _____ (_____) « ____ » 20 ____ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20 ____ /20 ____ н. р. _____ (_____) « ____ » 20 ____ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20 ____ /20 ____ н. р. _____ (_____) « ____ » 20 ____ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3/90	3/90
Курс	5	5
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, у тому числі:	90	90
Аудиторні:	30	12
Лекційні	12	4
Семінарські / Практичні	18	8
Лабораторні		
Самостійна робота	60	78
Індивідуальні завдання		
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – забезпечення майбутніх фахівців знаннями з методологічних основ наукового дослідження та їх застосування у майбутній професійній діяльності.

Завдання вивчення дисципліни: формування у студентів наукового світогляду; засвоєння основних понять і визначень педагогічного дослідження; набуття знань та вмінь з організації та методики проведення наукових досліджень у галузі освіти.

3. Компетентності та програмні результати навчання за ОПО

ЗК1 (Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу), ЗК2 (Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел), ЗК6 (Здатність діяти соціально відповідально та свідомо), СК1 (Здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти), СК3 (Здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти), СК4 (Здатність аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання), СК5 (Здатність розробляти і реалізовувати проекти у професійній освіті, у тому числі міждисциплінарні, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення), РН1 (Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти), РН2 (Ефективно використовувати сучасні цифрові інструменти, інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або дослідницькій діяльності), РН4 (Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення і презентації результатів професійної діяльності, досліджень та проектів), РН7 (Створювати освітнє середовище професійної освіти, що є сприятливим для

здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання), РН8 (Здійснювати у науковій та професійній літературі, базах даних, інших джерелах пошук необхідної інформації з професійної освіти і дотичних питань, систематизувати, аналізувати та оцінювати відповідну інформацію), РН9 (Будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти), РН11 (Вибудовувати власний імідж успішного, професійно мобільного фахівця у галузі професійної освіти, застосовувати ефективні управлінські моделі та технології у професійній діяльності).

4. Програма навчальної дисципліни.

Вступ. Предмет дисципліни, її зміст та завдання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1. Понятійний апарат наукового дослідження

Сутність наукового дослідження у галузі освіти. Проблема, тема, актуальність, об'єкт та предмет, мета та завдання, гіпотеза дослідження.

Тема 2. Методологічні засади педагогічного дослідження

Поняття методології дослідження. Рівні методології. Методологічні принципи педагогічного дослідження. Наукова новизна та теоретична значущість наукового дослідження. Практичне значення результатів дослідження та їх впровадження. Достовірність (вірогідність) педагогічного дослідження.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 3. Загальнонаукові методи дослідження.

Теоретичний аналіз та синтез. Абстрагування та конкретизація. Узагальнення. Порівняння. Класифікація. Індукція та дедукція. Моделювання та проектування.

Тема 4. Емпіричні методи дослідження

Вивчення літератури, документів та результатів діяльності. Педагогічне спостереження. Вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду. Бесіда як метод педагогічного дослідження. методи опитування у структурі педагогічного дослідження. Анкетування та тестування. Експертні методи дослідження.

Тема 5. Порівняльний педагогічний експеримент та методика його проведення.

Сутність порівняльного педагогічного експерименту. Контрольні та експериментальні групи. Етапи експерименту.

Тема 6. Статистичні методи дослідження.

Вимірювання в педагогіці. Вимірювальні шкали. Групування дослідницьких даних. Основні поняття в математичній статистиці. Види статистичних графіків і способи їх побудови. Визначення вірогідності одержаних результатів.

Тема 7. Інтерпретація та оформлення результатів наукового дослідження.

Концептуальна спрямованість. Аспектна визначеність. Полесемія. Конструктивність рекомендацій. Вимоги до оформлення результатів наукового дослідження.

5. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна					Заочна				
	усьо го	У тому числі				усьо го	У тому числі			
л		п	і	с	л		п	і	с	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Вступ	0,5	0,5								
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ										
Тема 1. Понятійний апарат наукового дослідження	9,5	1,5	2		6	10,5	0,5			10

Тема 2. Методологічні засади педагогічного дослідження	14	2	2		6	10				10
Змістовий модуль 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ										
Тема 3. Загальнонаукові методи дослідження.	14	2	2		6	10				10
Тема 4. Емпіричні методи дослідження	20	2	2		6	10				10
Тема 5. Порівняльний педагогічний експеримент та методика його проведення.	22	2	4		10	14	1	3		10
Тема 6. Статистичні методи дослідження.	26	2	4		16	22	1	3		18
Тема 7. Інтерпретація та оформлення результатів наукового дослідження.	14		2		10	13	1	2		10
Усього годин	90	12	18		60	90	4	8		78
Модуль 2										
ІНДЗ										
Усього годин										

6. Теми практичних занять

№ п/п	Тема	К-сть год.	
		Денна	Заочна
1.	Понятійний апарат наукового дослідження	2	
2.	Методологічні засади педагогічного дослідження	2	
3.	Загальнонаукові методи дослідження.	2	
4.	Емпіричні методи дослідження	2	
5.	Порівняльний педагогічний експеримент та методика його проведення	4	3
6.	Математично-статистична обробка результатів дослідження	4	3
7.	Інтерпретація та оформлення результатів наукового дослідження.	2	2
	Разом	18	8

7. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	К-сть годин	
		Денна	Заочна
1.			
...			

8. Самостійна робота

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	К-сть годин	
		Денна	Заочна
1.	Понятійний апарат наукового дослідження	6	10
2.	Методологічні засади педагогічного дослідження	6	10
3.	Загальнонаукові методи дослідження.	6	10
4.	Емпіричні методи дослідження	6	10
5.	Порівняльний педагогічний експеримент та методика його проведення	10	10
6.	Математично-статистична обробка результатів дослідження	16	18
7.	Інтерпретація та оформлення результатів наукового дослідження.	10	10
	разом	60	78

9. Індивідуальні завдання

№ п/п	Змістовий модуль	ІНДЗ

10. Методи навчання.

Лекції з використанням сучасних інформаційних технологій та інтерактивних методів навчання, практичні заняття.

11. Методи контролю.

Тестовий контроль, оцінка за ІНДЗ, підсумковий контроль залік.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

90-100 відмінно	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Студент здатен виокремлювати суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причиново-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами. Правильно розв'язав усі тестові завдання.
81-89 добре	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Студент здатен виокремлювати суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причиново-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами. Правильно розв'язав більшість тестових завдань.

63-73 задовільно	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та виконання письмових завдань, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Студент має ускладнення під час виокремлення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причиново наслідкових зв'язків і формулювання висновків. Правильно розв'язав 50% тестових завдань.
0-59 незадовільно	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та виконання письмових робіт, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Безсистемне виокремлення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки. Правильно розв'язав окремі тестові завдання.

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання і самостійна робота							Сума
ЗМ1		ЗМ2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
10	10	10	20	20	20	10	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D		
60–68	E	задовільно	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Рекомендована література

Базова

- Колесников О. В. Основи наукових досліджень. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 143 с.
- Основи наукових досліджень / Уклад.: М. В. Кудла, В. О. Коблик. Умань: Сочінський М. М., 2021. 185 с.

3. Ладанюк А. П. Методологія наукових досліджень. Київ: Ліра-К, 2020. 351 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень / Уклад. Г. М. Чирва. Умань: Візаві, 2021. 199 с.
5. Носачова Ю. В. Основи наукових досліджень. Київ: Кондор, 2020. 128 с.
6. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи. Київ: Ліра-К, 2020. 332 с.

Додаткова

1. Інформаційно-аналітична підтримка педагогічних досліджень на основі електронних систем відкритого доступу / Кол. авт.: С. М. Іванова, А. В. Кільченко, Ю. А. Лабжинський. Київ: Ямчинський О., 2019. 207 с.
2. Основи наукових досліджень (в контексті медіаосвіти) / Уклад.: А. Л. Бержанір, І. Д. Фицик, С. С. Бондар. Умань: Візаві, 2021. 159 с.
3. Методологія наукових досліджень / Кол. авт.: Г. М. Чирва, П. І. Гаман, І. П. Мігус. Умань : Візаві, 2019. 175 с.